

علائم
اعتیاد

روانشناسان می گویند سیگار الکترونیکی هم، اعتیاد می آورد و از جمله علائم آن می توان به تمایل قوی برای مصرف، ادامه مصرف با وجود اطلاع از مضرات آن، تحریک پذیری بالا در صورت در دسترس نبودن سیگار الکترونیکی، استفاده در حضور خانواده و دوستان، در مدرسه یا محل کار، ناتوانی در ترک مصرف و بروز علائم ترک و... را نام برد.

علائم
ترک

حدود ۹۹ درصد از مایعاتی که در سیگار الکترونیکی استفاده می شود، حاوی نیکوتین و علائم ترک آن مانند سیگارهای دیگر است؛ از جمله سردرد، اضطراب، تحریک پذیری، بی قراری، خستگی مفرط، بی خوابی، افسردگی، گرسنگی مداوم یا اشتیاق به غذا خوردن، ولع شدید برای مصرف دوباره سیگار الکترونیکی و...

همیشه برای تندرستی

ویژه نامه تندرستی + ۲۸ مرداد ۱۴۰۳ + شماره ۱۹ + دوره جدید

بازار +

بازار سیگارهای الکترونیکی داغ است

بازار جهانی سیگارهای الکترونیکی و محصولات تنباکوی گرم شده (IQOS) در دهه گذشته به سرعت در حال رشد بوده است و پیش بینی می شود که این روند همچنان ادامه داشته باشد. بخشی از این بازارها در ادامه مورد بررسی قرار گرفته است.

سیگارهای الکترونیکی

۱ سال گذشته میلادی (۲۰۲۳) ارزش بازار جهانی سیگارهای الکترونیکی حدود ۲۲ تا ۲۴ میلیارد دلار برآورد شد.

۲ روند مصرف این محصولات به دلیل افزایش علاقه مصرف کنندگان به جایگزین های سیگار، پیشرفت های تکنولوژیکی و گسترش محصولات، صعودی بوده و پیش بینی می شود که تا سال ۲۰۲۸ ارزش این بازار به ۳۵ تا ۴۰ میلیارد دلار برسد.

۳ آمریکای شمالی، به ویژه ایالات متحده، بزرگ ترین بازار مصرف سیگارهای الکترونیکی را داراست و پس از آن در اروپا مشخصاً بریتانیا و فرانسه پیشرو هستند و بعد از آنها منطقه آسیا و اقیانوسیه قرار دارند.

محصولات تنباکوی گرم شده

۱ بازار جهانی محصولات تنباکوی گرم شده که توسط محصولاتی مانند IQOS رهبری می شود، در سال ۲۰۲۳ تقریباً ۱۵ تا ۱۸ میلیارد دلار ارزش داشت.

۲ رشد مصرف این محصولات به ویژه در بازارهایی که نرخ سنتی سیگار کشیدن بالاست، رو به افزایش است. پیش بینی می شود که این محصولات رشد بیشتری نسبت به سیگارهای الکترونیکی داشته باشند و تا سال ۲۰۲۸، بازار به طور بالقوه از مرز ۳۵ میلیارد دلار هم فراتر برود.

۳ ژاپن بزرگ ترین بازار برای ایکاس است. سایر بازارهای اصلی هم عبارتند از کره جنوبی، روسیه و بخش هایی از اروپا. پذیرش ایکاس در ایالات متحده در حال رشد است اما در مقایسه با ژاپن کمتر است.

انتظار می رود بازار هم برای سیگارهای الکترونیکی و هم برای ایکاس همچنان گسترش یابد و بسیاری از سیگارهای به دلیل آگاهی از خطرات سیگارهای سنتی برای سلامتی شان این جایگزین ها را ترجیح دهند. همچنین پیش بینی می شود پیشرفت های مستمر در طراحی محصولات، عمر باتری، تنوع طعم و... جذابیت های بازار را همچنان برای کاربران حفظ کند.

این تجارت غیرقانونی است

رئیس سازمان غذا و دارو: وزارت بهداشت هیچ مجوزی برای سیگارها چه الکترونیکی و چه کاغذی نداده است

آسیب هایی که در سیگارهای معمولی وجود دارد، در سیگارهای الکترونیکی هم بخش زیادی از آنها هست؛ از آسیب به ریه و عروق گرفته تا بروز بیماری آترواسکلروز (تصلب شرایین)، تنگی نفس و...

هنوز مطالعات درباره سیگارهای الکترونیکی تکمیل نشده است اما چطور می توان مردم را نسبت به عوارض این محصولات هوشیار کرد؟

همین حالا هم نتایج مطالعات درباره مصرف کنندگان این سیگارها در حال انتشار است و عوارض آنها را تأیید کرده است. ترکیب این سیگارها متفاوت است و مشخص نیست حاوی چه موادی اند اما عمده آنها حاوی تانن هستند که ترکیب سرطان زایی به ویژه در بروز سرطان ریه به شمار می رود. تحقیقات نشان داده استعمال سیگار الکترونیکی نه تنها خطر ابتلا به سرطان ریه بلکه مرگ بر اثر این بیماری را هم افزایش می دهد. احتمال اینکه مصرف کنندگان با سگته های مغزی و قلبی به دلیل ایجاد پلاک هایی در دیواره عروق، مواجه شوند، زیاد است.

برخی مطالعات نشان می دهد که از هر ۱۰ سیگاری، یک نفر قصد ترک سیگار را دارد و بسیاری از آنها برای این کار، سراغ سیگارهای الکترونیکی می روند؛ محصولاتی که در اکثر نقاط جهان بدون مجوزهای قانونی تولید و توزیع می شوند. برخی از کشورها از جمله کانادا و استرالیا هم واردات و تبلیغات این سیگارها را ممنوع و محدود کرده اند. در ایران هم واردات، توزیع و فروش سیگارهای الکترونیکی غیرقانونی است، اما تعداد قابل توجهی از مغازه ها، فروشگاه ها، آنلاین شاپ ها و... انواع و اقسام این کالاها را با برندها و قیمت های مختلف عرضه می کنند. سیگارهای الکترونیکی بسته به مقدار نیکوتین، نوع باتری، مدل کارتریج یا محفظه آب، لوازم جانبی مثل اسانس، پادسیستم و... از ۵۰۰ هزار تومان تا ۳ میلیون تومان و ایکاس (شامل دستگاه اصلی و بسته سیگار) از حدود ۵ تا ۸ میلیون تومان قیمت دارند. سیدحیدر محمدی، معاون وزیر بهداشت و رئیس سازمان غذا و دارو در مصاحبه با همشهری می گوید: این محصولات نه تنها مجوز عرضه ندارند که به دلیل تأمین از مسیر غیرقانونی، مشخص نیست که چطور تهیه شده اند و سلامت مصرف کنندگان را به شدت تهدید می کنند.

و حتی برخی کشورها ممنوعیت هایی را در زمینه عرضه و تبلیغات سیگارهای الکترونیکی در نظر گرفته اند. نه تنها سیگارهای الکترونیکی که برخی دیگر از محصولات موجود در بازار هم مجاز نیستند مثل محصولات غیرقانونی یا قاچاق و تقلبی ها. به عنوان مثال مواد مخدر کلا مجوزی برای عرضه ندارند اما فروخته و استفاده می شوند. البته این ممنوعیت درباره داروهای مخدر که صرفاً مراکز درمانی مجاز به عرضه آنها هستند، استثناست. به همین دلیل در بازاری که مواد مخدر وجود دارد، سیگارهای الکترونیکی هم پیدایمی شود.

وظیفه سازمان غذا و دارو نسبت به توزیع سیگارهای الکترونیکی در بازارهای غیررسمی چیست؟

در قبال محصولاتی که در فهرست مجوزهای ما نیستند، هیچ مسئولیتی نداریم. وظیفه ما اطلاع رسانی به مردم است که از این محصولات و سایر کالای غیرمجاز استفاده نکنند.

درباره آسیب این محصولات توضیح بیشتری می دهید؟

طبیعتاً مصرف آنها در دست نیست چون همه

سیگارهای الکترونیکی به راحتی فروخته می شوند و این تصور برای مردم به وجود می آید که مجوز دار هستند؛ در این باره توضیح بیشتری می دهید؟

وزارت بهداشت هیچ مجوزی برای سیگارهای الکترونیکی و چه غیرالکترونیکی صادر نکرده است و به هیچ عنوان هم چنین مجوزی را برای محصولات آسیب رسان نخواهد داد. بازار رسمی برای فروش این محصولات نداریم اما برخی افراد که مجوز ندارند، این محصولات را تأمین و در بازارهای غیررسمی عرضه می کنند. همیشه این مسئله را متذکر شده ایم که مصرف دخانیات به هر شکل آن اشتباه و آسیب رسان به سلامت است. عوارض سیگارهای الکترونیکی به هیچ وجه کمتر از سیگارهای کاغذی و قدیمی نیست.

پس سیگارهای نسل جدید که به راحتی در دسترس هستند، چطور تأمین و در سطح بازار عرضه می شوند؟

ما همیشه با پدیده قاچاق مواجه هستیم و این موضوع یک چالش جهانی است. آن چیزی که من اطلاع دارم این است که در سطح جهان هم این سیگارهای الکترونیکی بدون دریافت مجوز تولید و توزیع می شوند

